

LAUSUNTOPOHJA, SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN 2050 EHDOTUSVAIHEEN 1 AINEISTO

Lausunnon antaja

Eurajoen kunta

1. Yleiset huomiot

Lausunto:

Eurajoen kunta kiittää Satakuntaliittoa mahdollisuudesta lausua Satakunnan maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen 1 aineistosta. Maakuntakaavaa on valmisteltu laaja-alaisesti ja aineisto on pääosin selkeä, perusteltu ja maakunnan pitkän aikavälin kehittämistä tukeva. Kaavan tavoitteissa huomioidaan energiamurros, elinkeinoelämän toimintaedellytykset, huoltovarmuus sekä ilmastonmuutoksen ja luontokadon hillintä tavalla, joka on lähtökohtaisesti kannatettava.

Eurajoen osalta kaava ei täysin tue kunnan strategisia tavoitteita, erityisesti keskustatoimintojen kehittämisen suhteen. Kunnan tavoite on kehittää keskustan kaupallisia palveluja merkittävästi vuoteen 2050 mennessä.

2. Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun lähtökohdat

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää hyvänä, että maakuntakaava on laadittu kokonismaakuntakaavana ja että siinä yhteensovitaan kunta- ja maakuntatason tavoitteet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Kaava luo johdonmukaisen viitekehyksen kuntien maankäytön suunnittelulle pitkällä aikavälillä ja tukee kuntien strategista kehittämistä.

Strateginen tavoitteemme on kehittää omaa keskustoimintojen aluetta. Näkemyksemme mukaan kaavan tulisi palvella tätä tavoitetta paremmin.

3. Satakunnan nykytilan kuvaus kaavaselostuksessa

Lausunto:

Nykytilan kuvaus vastaa pääosin Eurajoen kunnan näkemyksiä. Elinkeinoelämän painotuksissa energian tuotannon ja energiaintensiivisen teollisuuden merkitys on tunnistettu hyvin. Eurajoen kunta katsoo tärkeäksi, että jatkovalmistelussa huolehditaan siitä, että erityyppisten kuntien – rannikkokuntien, maaseutukuntien ja teollisuuspaikkakuntien – erityispiirteet tulevat tasapainoisesti esille.

- Liitekartta 2: Nykyinen aluerakenne ja sen suhde kaupunkikehittämisen vyöhykkeisiin / Olkiluoto: yli 1000 työpaikkaa

4. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tausta-aineistot ja selvitykset

Lausunto:

Maakuntakaavan tausta-aineistot ja selvitykset ovat laajat ja pääosin tarkoituksenmukaiset. Eurajoen kunta korostaa, että erityisesti energiaan, huoltovarmuuteen ja teollisten toimintojen sijoittumiseen liittyvien selvitysten ajantasaisuus ja keskinäinen yhteensovittaminen on jatkovaiheissa keskeistä, jotta kaavan ohjausvaikutus säilyy selkeänä. Eurajoen kunta arvostaa, että Satakuntaliitto on edellisessä lausuntovastineessaan kertonut, että liitto tarkastelee tiedonhallinnan kehittämistä muun toiminnan ohessa, jotta aineiston ajantasaisuutta saataisiin pidettyä jatkossakin.

- Kaavaselostus Osa A, s. 113: Olkiluotoa koskeva kuvaus tulee päivittää ajan tasalle

5. Osallistuminen, vuorovaikutus ja kaavaprosessin keskeiset vaiheet

Lausunto:

Eurajoen kunta katsoo, että Satakunnan maakuntakaava 2050:n valmistelussa on toteutettu osallistumista ja vuorovaikutusta asianmukaisesti ja säännösten mukaisesti. Kuntien ja muiden keskeisten sidosryhmien kuuleminen on ollut mahdollista eri kaavavaiheissa, ja aineistot ovat olleet selkeästi saatavilla. Eurajoen kunta pitää tärkeänä, että kaavatyön jatkovaiheissa vuorovaikutusta kehitetään edelleen siten, että kuntanäkökulmat sekä paikalliset erityispiirteet tulevat riittävän ajoissa ja vaikuttavasti huomioituiksi päätöksenteossa.

Arvokkaiden maisema-alueiden inventoinnissa tapahtui Eurajoen kunnan perusteltujen ja paikallistuntemukseen nojaavien lausuntojen jättäminen huomiotta. Eurajoen kunta olisi arvostanut, jos tieto maastokäynnille osallistumisen mahdollisuudesta olisi saatettu kunnan tietoon tai edes koska maastokäynti on toteutettu.

6. Satakunnan maakuntakaavan 2050 alueidenkäyttösuunnitelma alueidenkäytölain sisältövaatimusten mukaisesti jaoteltuna

Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Lausunto:

Eurajoen kunta katsoo, että maakuntakaavan ratkaisu alue- ja yhdyskuntarakenteen osalta ei Eurajoen osalta ole täysin tarkoituksenmukainen eikä täysin tue pitkän aikavälin kehittämistä. Maakuntakaava vahvistaa olemassa oleviin rakenteisiin tukeutuvaa kehitystä, edistää yhdyskuntarakenteen toimivuutta ja energiantensiivisten toimintojen sijoittumista, mutta ei täysin tue Eurajoen elinvoimaa ja elinkeinoelämän kehittämistä kunnan alueella.

Kunnan strateginen tavoite on kehittää edelleen keskustatoimintojen aluetta. Eurajoen keskusta tulisi lisätä keskustatoimintojen alueeksi ja Jokisimpukan alue palvelujen alueeksi. Olkiluoto on merkittävä työpaikka-alue.

Lisäksi Takilan ja Hangassuon yhdistävä alue tulisi merkitä teollisuustoimintojen kehittämisen kohdealueeksi.

Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää myönteisenä, että maakuntakaavassa on huomioitu alueiden käytön ekologinen kestävyys sekä luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten yhteyksien turvaaminen. Kunta katsoo tärkeäksi, että ekologiset näkökohdat sovitetaan yhteen elinkeinoelämän, energiatuotannon ja muun maankäytön kehittämistarpeiden kanssa siten, että ratkaisut ovat myös käytännössä toteuttamiskelpoisia kuntatason kaavoituksessa ja tukevat kestävä kehitystä pitkällä aikavälillä.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Lausunto:

Aalto-rata: Eurajoen kunta toteaa, että Rauman radalle sijoitettava mahdollista Eurajoen seisaketta on selvitetty useissa vaihtoehdoissa, joista VE Eurajoki keski on kokonaisuutena tarkoituksenmukaisin, sillä se mahdollistaa junien pysähtymisen Eurajoen suunnitellulle asemalle ja hyödyntää suurelta osin Eurajoen ja Porin välille suunniteltua läntisempää linjausvaihtoehtoa (VE Luvia); ratkaisu tukee liikenteen toimivuutta sekä ympäristön ja talouden kannalta kestäviä tavoitteita, samalla kun se vähentää haitallisia vaikutuksia Natura-alueisiin, kulttuuriympäristöihin ja taajamien maankäyttöön verrattuna muihin tarkasteltuihin linjausvaihtoehtoihin.

VT8 jatkuva kehittäminen on tärkeää ja Eurajoen kunta näkee erinomaisena lisäyksenä maakuntakaavaan Eurajoki-Luvia osuuden muuttamisen kaksiajorataisesti (nelikaistaiseksi) päätieosuudeksi.

Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää tärkeänä, että maakuntakaavassa turvataan vesi ja maa-ainesvarojen kestävä ja pitkäjänteinen käyttö siten, että luonnonvarojen hyödyntäminen, ympäristönsuojelu ja alueiden muu kehittäminen voidaan sovittaa yhteen. Kunta katsoo, että kaavaratkaisujen tulee mahdollistaa elinkeinoelämän ja yhdyskuntarakenteen tarpeet sekä infrastruktuurin kehittäminen ilman, että pohja ja pintavesien tila tai maa-ainesten saatavuus heikentyvät kohtuuttomasti, ja että ratkaisut ovat toteuttamiskelpoisia kuntatason kaavoituksessa.

Selostus Osa B: Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt (kartta 27): Eurajoen kunta esittää lisättäväksi yhdysvesijohdon yhteystarpeen Eurajoen ja Luvian välille.

Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää erittäin tärkeänä, että maakuntakaava tukee elinkeinoelämän kehittymistä, varmistaa kaupan kehittymismahdollisuudet, tukee teollisten toimintojen sijoittumista sekä uusiutuvan ja vähäpäästöisen energiantuotannon edellytyksiä. Kaavassa esitetyt uudet teollisuus- ja varastoalueet sekä energiaan ja sähköverkon kehittämiseen liittyvät ratkaisut tukevat näitä tavoitteita. Erityisesti energiahuoltovarmuuden ja kansallisen turvallisuuden näkökulmien huomioiminen on maakuntakaavassa perusteltua ja ajankohtaista.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Lausunto:

Kaavakartassa on merkitty suojeluvaraus (SL3) Eurajoen Rikantilan alueella sijaiseville suokohteille. Suojelualueen kohdemerkintä on Kaunummenvuori itä. Merkintä perustuu soidensuojeluohjelman raporttiin vuodelta 2015. Kunnan näkemyksen mukaan kunnan omistamien alueiden osalta soidensuojeluohjelmassa esitettyjen alueiden suojelu ei ole pakollista vaan perustuu vapaaehtoisuuteen.

Kohteen Kaunummenvuori itä luonnontilaisuus ja suojeluarvot ovat muuttuneet merkittävästi kartoitusajankohdasta ja alueen suojeluarvoista on laadittu uusi asiantuntijalausunto vuonna 2025. Lausunnon mukaan alueella olevien neljän erillisen suokohteen luontoarvot ovat heikentyneet, eikä alueella ole suojeluarvoja. Kohteet sijoittuvat Eurajoen kunnan vuokraamalle alueelle, jonka läheisyydessä on maa-ainesten ottoa. Eurajoen kunnalla ei ole intressiä alueen suojeluun. Kunta näin ollen toivoo, että suojelualuemerkintä poistettaisiin kaavasta jo tässä vaiheessa.

Jotkin aluemerkinnot ovat Eurajoen kunnan mielestä tarpeettoman laajoiksi kaavaan merkitty, mikä johtuu esim. arvokkaiden maisema-alueiden inventoinnissa tapahtuneesta Eurajoen kunnan perusteltujen ja paikallistuntemukseen nojaavien lausuntojen jättämisestä huomiotta.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Lausunto:

Eurajoen kunta katsoo, että maakuntakaavassa on lähtökohtaisesti turvattu virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja alueellinen kattavuus. Kaavaratkaisut tukevat asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailun virkistystarpeita sekä edistävät luonnon ja lähiympäristön saavutettavuutta. Kunta pitää tärkeänä, että virkistysalueiden kehittämisessä huomioidaan myös kuntien paikalliset lähtökohdat ja mahdollistetaan virkistyskäytön yhteensovittaminen muun maankäytön, elinkeinoelämän ja energiatoimintojen kanssa siten, että ratkaisut ovat käytännössä toteuttamiskelpoisia kuntatason kaavoituksessa.

Matkailun ja virkistykseen kehittämisyöhyke on kuitenkin tehty hyvin laajaksi, jolloin sen tarkoituksenmukaisuus on kyseenalainen. Nykyisessä muodossaan kaavamääräys ei kuitenkaan ilmeisesti rajoittaisi maankäyttöä, mutta mikäli kaavamääräystä vielä muutettaisiin, tulisi rajausta tarkastella uudelleen.

Ilmastomuutos ja luontokato

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää myönteisenä, että maakuntakaavassa on kiinnitetty huomiota ilmastonmuutoksen hillintään ja luontokadon ehkäisyyn. Ekologisten yhteyksien ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on tärkeää myös teollisten ja energiaan liittyvien maankäyttöratkaisujen rinnalla. Kunta katsoo, että jatkovalmistelussa on tärkeää varmistaa ratkaisujen käytännön toteuttamiskelpoisuus kunnallisessa kaavoituksessa.

Kansallinen turvallisuus, huoltovarmuus

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää erittäin perusteltuna, että maakuntakaavassa on nostettu esiin huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmat. Näiden huomioiminen on välttämätöntä erityisesti energia-, logistiikka- ja teollisuusrakenteen kehittämisessä. Maakuntakaava luo tältä osin hyvän strategisen kehyksen kuntien ja viranomaisten jatkotoimille.

7. Kaavan vaikutusten arviointi

Lausunto:

Eurajoen kunta katsoo, että maakuntakaavan vaikutusten arviointi on tehty asianmukaisesti ja maankäyttö ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu keskeiset vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, elinkeinoelämään, liikenteeseen, ympäristöön, luonnon monimuotoisuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään. Kunta pitää tärkeänä, että kaavan jatkovalmistelussa vaikutusten arviointia täsmennetään erityisesti niiden ratkaisujen osalta, joilla on merkittäviä paikallisia vaikutuksia kuntien maankäyttöön, elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, energia ja huoltovarmuuskysymyksiin sekä Natura-alueisiin, ja että arvioinnit tukevat ratkaisujen käytännön toteuttamiskelpoisuutta kuntatason kaavoituksessa.

8. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Lausunto:

Eurajoen kunta pitää tärkeänä, että valtakunnallisia tavoitteita sovelletaan jatkovalmistelussa joustavasti siten, että ne tukevat kuntien erilaisia kehitystarpeita ja mahdollistavat paikallisesti tarkoituksenmukaiset ja toteuttamiskelpoiset maankäyttöratkaisut.

9. Muut asiat

Lausunto:

Eurajoen kunnan tulevia teollisuusaluekaavoja olisi syytä tarkentaa. Lautkatonmaa (Teknologiapuisto) ja Lapijoki (Cleantech-puisto) on merkitty teollisuus/teollisuustoimintojen selvitysalueena, mutta sen lisäksi kunta toivoo Hangassuon ja Takilan teollisuusalueen välissä olevaa aluetta (Pullin kiinteistö) sekä Kissankallion aluetta merkittäväksi maakuntakaavaan vähintään teollisuustoimintojen alueeksi.